

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Sitt Awla)

6 ta' Settembru 2012 (*)

“VAT — Sitt Direttiva — Artikoli 17(2) u 19 — Tnaqqis — Taxxa dovuta jew im?allsa g?al servizzi miksuba minn kumpannija holding — Servizzi li jippre?entaw rabta diretta, immedjata u mhux ekwivoka ma' tran?azzjonijiet tal-output intaxxati”

Fil-Kaw?a C-496/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Central Administrativo Sul (il-Portugall), permezz ta' de?i?joni tal-20 ta' Settembru 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-26 ta' Settembru 2011, fil-pro?edura

Portugal Telecom SGPS SA

vs

Fazenda Pública,

fil-pre?enza ta':

Ministério Público,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn U. L?hmus, President tal-Awla, A. Ó Caoimh, u C. G. Fernlund (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Mengozzi,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Portugal Telecom SGPS SA, minn A. Gonçalves Ferreira, avukat,
- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u P. Guerra e Andrade, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i

uniformi ta' stima (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn Portugal Telecom SGPS SA (iktar 'il quddiem "Portugal Telecom"), u l-Fazenda Pública dwar il-metodu li għandu jintuża sabiex jiġi stabbilit l-ammont li għandu jiġi naqqas mit-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-"VAT") li Portugal Telecom kellha tallas.

Il-kuntest giuridiku

Il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva jipprovdi li:

"Dawn li għejjin għandhom ikunu soġġetti għall-[VAT]:

1. il-provvista ta' oġġetti u servizzi magħmula bi kull fit-territorju tal-pajjiż minn persuna taxxabbli li ta'ixxi b'ala tali;

2. l-importazzjoni ta' oġġetti."

4 L-Artikolu 4 tas-Sitt Direttiva jipprovdi li:

"1. 'Persuna taxxabbli' tfigħer kull persuna li b'mod indipendenti twettaq fi kwalunkwe post attività ekonomika msemmija fil-paragrafu 2, ikun x'ikun l-iskop jew ir-riżultati ta' dik l-attività.

2. L-attivitàjiet ekonomiċi msemmija fil-paragrafu 1 jinkludu l-attivitàjiet kollha ta' produttori, kummerċjanti u persuni li jaġġu [servizzi], magħduda [li jinkludu] attivitàjiet fil-minjieri, fl-agrikoltura u attivitàjiet fil-professjonijiet. L-isfruttament ta' proprjetà tanġibbli jew intanġibbli għal skop ta' dawl minnha fuq bażi kontinwa għandu wkoll jiġi qies b'ala attività ekonomika."

5 L-Artikolu 11 tas-Sitt Direttiva jistabbilixxi l-valur taxxabbli kif għej:

"A. Fit-territorju tal-pajjiż

1. L-ammont taxxabbli għandu jkun:

a) fir-rigward ta' provvisti ta' oġġetti u servizzi barra dawk msemmija f'(b), (?) u (d) isfel, dak kollu li jikkostitwixxi l-konsiderazzjoni li kien jew irid jinkiseb mill-fornitur mix-xerrej, il-klijenti jew it-tielet parti għal dawn il-provvisti inklużi s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tat-tali provvisti;

[...]"

6 L-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva jistabbilixxi regoli dwar l-orijentazzjoni u skop tad-dritt għal tnaqqis u jipprovdi b'mod partikolari:

"1. Id-dritt li tnaqqas għandu jkum fl-istess kien meta t-taxxa mnaqqsa ssir taxxabbli.

2. Sa kemm l-oġġetti u s-servizzi huma użati għall-iskopijiet fuq it-transazzjoni taxxabbli tiegħu, il-persuna taxxabbli għandha tkun intitolata biex tnaqqas mit-taxxa li hi responsabbli biex tallas:

a) [VAT] dovuta jew m'allsa fir-rigward ta' oġġetti jew servizzi pprovduti jew li għandhom ikunu pprovduti lil minn persuna taxxabbli oħra;

[...]

5. Fir-rigward ta' o??etti u servizzi li g?andhom ikunu w?ati minn persuna taxxabbli kemm g?al transazzjonijiet koperti b'paragrafi 2 u 3, fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas, u g?al transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss ta'[l-VAT] g?andu jkun imnaqqas kif hu attribwit g?at-transazzjonijiet ta' qabel.

Dan il-proporzjon g?andu jkun determinat, b'mod konformi ma' l-Artikolu 19, g?at-transazzjonijiet kollha mwettqa minn persuna taxxabbli.

Madanakollu, l-Istati Membri jistg?u:

- a) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli biex tistabbilixxi proporzjon g?al kull settur tan-negozju tieg?u, sakemm kontijiet separati huma mi?muma g?al kull settur;
- b) i?ieg?lu 'l-persuna taxxabbli biex tiddetermina proporzjon g?al kull settur tan-negozju tieg?u u ??omm kontijiet separati g?al kull settur;
- (?) jawtorizzaw jew i?ieg?lu l-persuna taxxabbli biex tag?mel it-tnaqqis fuq il-ba?i ta' l-u?u ta' kollha jew parti mill-o??etti u s-servizzi;
- d) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli m?ieg?la tag?mel it-tnaqqis b'mod konformi mar-regola stabbilita fl-ewwel sub-paragrafu, fir-rigward ta' l-o??etti u s-servizzi kollha u?ati g?al transazzjonijiet msemmija hemmhekk;

jipprovdu li fejn i[l-VAT] li m'hix imnaqqsa mill-persuna taxxabbli hi insinifikanti, hi g?andha tkun trattata b?ala xejn.

[...]”

7 L-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva jistabbilixxi r-regoli g?all-kalkolazzjoni tal-proporzjon imnaqqas kif ?ej:

“1. Il-proporzjon imnaqqas ta?t l-ewwel sub-paragrafu ta' l-Artikolu 17(5) g?andu jkun mag?mul minn frazzjoni li jkollha:

- b?ala numeratur, l-ammont totali, esklussiv mit-taxxa fuq il-valur mi?jud, tal-bejg? kull sena attribwit g?at-transazzjonijiet li fuqhom it-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas ta?t l-Artikolu 17(2) u (3),
- b?ala denominatur, l-ammont totali, esklussiv ta'[l-VAT], tal-bejg? kull sena attribwit lit-transazzjonijiet inklu?i fin-numeratur u lit-transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud mhux imnaqqas. L-Istati Membri jistg?u ukoll jinkludu fid-denominatur l-ammont ta' sussidji, g?ajr dawk spe?ifikati fl-Artikolu 11 A (1) (a).

Il-proporzjon g?andu jkun stabbilit fuq ba?i annwali, iffissat b?ala persenta?? u mag?mul figura s?i?a li ma te??edix il-numru li jmiss.”

[...]

3. Il-proporzjon provi?jonali g?al sena g?andu jkun ikkalkulat fuq ba?i tat-transazzjonijiet tas-sena pre?edenti. Fl-assenza ta' kwalunkwe tali transazzjonijiet biex tag?mel referenza lejhom, jew fejn huma kien insinifikanti fl-ammont, il-proporzjon imnaqqas g?andu jkun stmat provi?orjament, ta?t supervi?joni ta' l-awtoritajiet tat-taxxa, mill-persuna taxxabbli jew mit-tbassir personali tieg?u.

Madanakollu, Stati Membri jistgħu jgħommu r-regoli kurrenti tagħhom.

Deduzzjonijiet magħmula fuq il-bażi tat-tali proporzjoni proviżjonali għandhom jkunu aħżenati meta l-proporzjon finali jiġi ffixxat matul is-sena li jmiss.”

Il-leżiżlazzjoni Portugiża

Il-kodiċi tat-taxxa fuq il-valur miżjud

8 L-Artikolu 1 tal-kodiċi tat-taxxa fuq il-valur miżjud (Código do imposto sobre o valor acrescentado, iktar 'il quddiem il-“CIVA”) jistabbilixxi l-valur taxxabbli tal-VAT. L-Artikoli 3 u 6 ta' dan il-kodiċi jistabbilixxu każijiet ta' nuqqas ta' impożizzjoni.

9 L-Artikolu 9 tal-CIVA jipprevedi, fir-rigward tiegħu, li huma eżentati mit-taxxa, b'mod partikolari:

“[...]

28. L-operazzjonijiet bankarji u finanzjarji li eġġin:

[...]

f) L-operazzjonijiet u servizzi, inkluż in-negozjar, iġda bl-eżerċizzjoni tas-sempliċi aġarsien u amministrazzjoni jew eżerċizzjoni, li jirrigwardaw l-ażżjonijiet, l-ishma ta' kumpanniji jew ta' assoċjazzjonijiet, l-obbligi u t-titoli l-oħra, bl-eżklużjoni tat-titoli rappreżentattivi ta' merkanzija;

[...]”

10 L-Artikolu 23 tal-CIVA, fil-verżjoni fis-sewwa għas-sena inkwistjoni (is-sena 2000), kien jipprovdi:

“1. Meta, fl-eżerċizzju tal-attività tagħha, il-persuna taxxabbli twettaq trasferimenti ta' oġġetti jew provvista ta' servizzi, li parti minnhom ma tagħtix dritt għal tnaqqis, it-taxxa magħallsa fuq ix-xiri għandha titnaqqas biss għal dik il-perċentwali li tikkorrispondi mal-ammont annwali ta' tranżazzjonijiet eliġibbli għad-dritt għal tnaqqis.

.2. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu preċedenti, il-persuna taxxabbli tista' twettaq it-tnaqqis skont l-allokazzjoni reali tal-beni u tas-servizzi użati kollha jew ta' parti minnhom, bil-kundizzjoni li d-direttorat ġenerali tat-taxxi diretti u indiretti jiġi informat minn qabel, bla għall-possibbiltà li dan tal-aħħar jimponi fuqha kundizzjonijiet speċjali jew li jwaqqaf din il-proċedura fil-każ li jiġu kkonstatati distorsjonijiet sinjifikattivi fit-tassazzjoni.

3. L-amministrazzjoni fiskali tista' tobbliga lill-persuna taxxabbli ssegwi d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu preċedenti:

a) meta l-persuna taxxabbli teżerċita attivitajiet ekonomiċi distinti;

b) meta l-applikazzjoni tal-proċedura msemmija fil-paragrafu 1 twassal għal distorsjonijiet sinjifikattivi fit-tassazzjoni.

4. Il-perċentwali ta' tnaqqis imsemmi fil-paragrafu 1 tirriżulta minn frazzjoni komposta minn, bħala numeratur, l-ammont annwali, bl-esklużjoni tat-taxxa, tat-trasferimenti ta' oġġetti u ta' provvista ta' servizzi li jagħtu dritt għal tnaqqis ta't l-Artikolu 9 u l-Artikolu 20(1), u, bħala denominatur, l-ammont annwali, bl-esklużjoni tat-taxxa, tat-tranżazzjonijiet kollha mwettqa mill-persuna taxxabbli, inklużi t-tranżazzjonijiet eżenti minn jew li ma humiex suġġetti għat-taxxa,

b'mod partikolari s-sussidji li ma humiex su??etti g?at-taxxa minbarra s-sussidji fuq apparat.

5. Madankollu, g?all-finijiet tal-kalkolu msemmi fil-paragrafu pre?edenti, ma humiex inklu?i t-trasferimenti ta' attiv immobbli, li kien u?at fil-kuntest tal-attività tal-impri?a, u t-tran?azzjonijiet li jinvolvu attiv immobbli jew finanzjarju, li huma ta' natura sussidjarja fir-rigward tal-attività e?er?itata mill-persuna taxxabbli.

6. Il-proporzjon imnaqqas ikkalkolat provvi?orjament, abba?i tal-ammont tat-tran?azzjonijiet imwettqa s-sena pre?edenti, huwa rrettifikat skont il-valuri tas-sena li mag?ha huma relatati, li jwassal g?ar-regolarizzazzjoni korrispondenti tat-tnaqqis effettwat, li g?andu jidher fid-dikjarazzjoni tal-a??ar perijodu tas-sena kkon?ernata.

7. Il-persuni taxxabbli li jibdw l-attività jew jibdluha sostanzjalment jistg?u jwettqu t-tnaqqis tat-taxxa abba?i ta' proporzjon ikkalkolat provvi?orjament, li g?andu jitni??el fid-dikjarazzjonijiet imsemmija fl-Artikoli 30 u 31.

8. G?ad-determinazzjoni tal-proporzjoni mnaqqas, il-kwozjent tal-frazzjoni huwa rrotondat g?all-mitt figura superjuri.

9. G?all-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet ta' dan l-artikolu, il-Ministru tal-Finanzi u tal-Ippjanar jista', g?al ?erti attivitajiet, jikkunsidra b?ala ine?istenti t-tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis jew dawk li ma jag?tux dan id-dritt, sakemm dawn jikkostitwixxu parti insinjifikattiva tal-ammont totali tad-d?ul mill-bejg? u li l-pro?edura prevista fil-paragrafi 2 u 3 tirri?ulta imprattikabbli."

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali fuq il-holdings

11 Is-sociedades gestoras de participações sociais (iktar 'il quddiem is-"SGPS") huma kumpanniji holding irregolari fil-Portugall bid-Digriet-Li?i Nru 495/88, tat-30 ta' Di?embru 1988 (*Diário da República* I, serje A, Nru 301, tat-30 ta' Di?embru 1988), emendat bid-Digriet-Li?i Nru 318/94, tal-24 ta' Di?embru 1994 (*Diário da República* I, serje A, Nru 296, tal-24 ta' Di?embru 1994, iktar 'il quddiem id-"Digriet-Li?i Nru 495/88").

12 L-Artikolu 1 tad-Digriet-Li?i Nru 495/88 jistipula:

"1. [...] is-SGPS g?andhom b?ala g?an biss li jamministraw il-holdings ta' impri?i o?ra, inkwantu forma indiretta ta' e?er?izzju ta' attivitajiet ekonomi?i.

2. G?all-finijiet ta' dan id-Digriet-Li?i, il-holding f'kumpannija huwa kkunsidrat b?ala forma indiretta ta' e?er?izzju tal-attività ekonomika tag?ha meta hija biss okka?jonali u tirrigwarda mill-inqas 10 % tal-kapital azzjonarju, bid-dritt ta' vot, kemm direttament, kif ukoll permezz ta' holdings ta' kumpanniji o?ra li fihom is-SGPS jokkupaw po?izzjoni dominanti.

[...]"

13 Skont l-Artikolu 4(1) tad-Digriet-Li?i Nru 495/88, is-SGPS huma awtorizzati sabiex jipprovdu servizzi tekni?i ta' amministrazzjoni u ta' ?estjoni lill-impri?i kollha jew u?ud minnhom li fihom huma j?ommu sehem ta' mhux inqas minn 10 % tal-kapital, bid-dritt ta' vot, jew e??ezzjonalment g?all-impri?i li fihom huma j?ommu sehem ta' inqas minn 10 % bid-dritt ta' vot, jew li mag?hom ikkonkludew "kuntratt ta' subordinazzjoni".

14 L-Artikolu 4(2) tad-Digriet-Li?i Nru 495/88 jipprovdi li l-provvista ta' servizzi tkun is-su??ett ta' kuntratt bil-miktub, li fih tkun ippre?i?ata r-remunerazzjoni korrispondenti, li ma tistax taqbe? il-valur fis-suq.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

15 Portugal Telecom hija SGPS. Hija tipprovdi servizzi tekniċi ta' amministrazzjoni u ta' estjoni lil kumpanniji li fihom hija 77% parti mill-kapital azzjonarju.

16 Fil-kuntest ta' dawn it-tranżazzjonijiet, Portugal Telecom kisbet, ta' is-sistema tal-VAT, 7erti servizzi mingħand konsultanti. Hija ffatturat dawn is-servizzi lis-sussidjarji tagħha bl-istess prezzijiet li hija kienet kisbithom, miżjudha bil-VAT.

17 Matul is-sena fiskali 2000, Portugal Telecom naqqset il-VAT kollu kopert mill-VAT imposta, billi kkunsidrat li t-tranżazzjonijiet intaxxati, jiġifieri s-servizzi tekniċi ta' amministrazzjoni u ta' estjoni, oġġettivament jaqgħu ta' l-użu tas-servizzi miksuba korrispondenti.

18 Wara kontroll li sar mill-amministrazzjoni fiskali, din ikkunsidrat li Portugal Telecom ma setgħetx tipprova għat-tnaqqis s'is-sistema tat-taxxa tal-input fuq il-valur miżjud li kienet taxxabbli fuq is-servizzi, iġda hija kellha tuża metodu ta' tnaqqis proporzjonali. Konsegwentement, hija nnotifikat lil Portugal Telecom b'avviż ta' impożizzjoni li ffixxa l-perċentwali ta' tnaqqis tat-taxxa tal-input fuq il-valur miżjud imqiegħad għall-madwar 25 %.

19 Portugal Telecom ipprezentat rikors kontra dan l-avviż ta' impożizzjoni quddiem it-Tribunal Administrativo e Fiscal de Lisboa. Din il-qorti qadmet il-parti essenzjali ta' dan ir-rikors billi essenzjalment ikkunsidrat li l-għan fundamentali tas-SGPS huwa li jwettqu tranżazzjonijiet eżentati. Sa fejn, barra dawn it-tranżazzjonijiet, huwa possibbli li jiġi ammess it-tweġġiq sussidjarju ta' attivitajiet ta' provvista ta' servizzi tekniċi ta' amministrazzjoni u ta' estjoni favur il-kumpanniji kollha jew użud minnhom li tagħhom hija 77% kapital, u li huma sużżetti għall-VAT, din il-qorti kkunsidrat li l-provvista ta' servizzi tekniċi ta' amministrazzjoni u ta' estjoni huma indisoġġabbli mill-estjoni tal-ishma. Konsegwentement, hija ddeċidiet li l-metodu li għandu jintuża sabiex jiġi stabbilit l-ammont tal-VAT li għandu jitnaqqas huwa l-metodu ta' tnaqqis proporzjonali.

20 Portugal Telecom ikkontestat id-deċiżjoni tal-ewwel istanza quddiem it-Tribunal Central Administrativo Sul. Insostenn ta' dan ir-rikors, hija sostniet li l-motivazzjoni 7uridika li tinsab fid-deċiżjoni tal-ewwel istanza kienet tikser kiemm id-dritt nazzjonali dwar il-VAT u l-Artikolu 17(2)(a) tas-Sitt Direttiva.

21 Sa fejn it-tranżazzjonijiet taxxabbli li Portugal Telecom wettqet fir-rigward tal-ishma li hija 77% jikkostitwixxu, fil-fehma tagħha, provvista ta' servizzi li għandhom rabta diretta u immedjata mas-servizzi miksuba fid-dawl tal-provvista tagħhom, din il-kumpannija tqis li tista' tnaqqas it-taxxa kollha mqiegħda waqt ix-xiri billi tuża l-metodu tal-applikazzjoni reali.

22 Kien f'dawn iż-żirkustanzi li t-Tribunal Central Administrativo Sul iddeċieda li jissospendi l-proċeduri u jagħmel lill-Qorti tal-7ustizzja d-domandi preliminari li 7ejjin:

“1) L-interpretazzjoni korretta tal-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva [...] tipprojbixxi li l-amministrazzjoni tat-taxxa Portugiża timponi fuq ir-rikorrenti, li hija kumpannija holding, l-użu tal-metodu ta' tnaqqis *pro rata* għall-VAT kollha li tirriżulta fl-inputs tagħha, billi tibbaża ruġha fuq il-fatt li l-għan prinċipali tal-kumpannija huwa l-estjoni tal-ishma ta' kumpanniji oġra, anki meta dawn l-inputs (servizzi akkwiziżti) jipprezentaw rabta diretta, immedjata u inekwivoka ma' tranżazzjonijiet — provvisti ta' servizzi — intaxxati fuq l-output, fl-ambitu ta' attività komplementari, legalment permessa, ta' provvista ta' servizzi tekniċi ta' estjoni?

2) Entità li għandha l-kwalità ta' SGPS u li hija sużżetta għall-VAT fejn jidol l-akkwiżiż ta' oġġetti u servizzi li, sussegwentement, huma ffatturati kollha kemm huma mill-7did, bil-VAT, lill-

kumpanniji assoġjati tagħha, fejn hija tikkonsolida attività ta' natura sekondarja [inidentali] — provvista ta' servizzi tekniċi ta' amministrazzjoni u ta' estjoni — mal-attività prinċipali żviluppata — estjoni ta' ishma -, tkun tista' tnaqqas it-taxxa kollha dovuta għal dawn l-ishma, permezz tal-applikazzjoni tal-metodu ta' tnaqqis tal-applikazzjoni reali, previst fl-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

23 Il-Gvern Portugiż prinċipalment qajjem l-inammissibbiltà tat-talba għal deċiżjoni preliminari.

24 Huwa jsostni li l-qorti tar-rinviju ma identifikatx bi preċiżjoni n-norma ta' dritt nazzjonali inkwistjoni fil-kawża prinċipali. Din il-qorti sempliċement issemmi l-Artikoli 20 u 23 tal-CIVA, filwaqt li l-ewwel minn dawn id-dispożizzjonijiet kienet is-suġġett ta' verżjonijiet differenti u t-tieni tirregola numru kbir ta' kwistjonijiet dwar it-tnaqqis ta' VAT. Barra minn hekk, id-deċiżjoni tar-rinviju ma tinkludi ebda indikazzjoni preċiża rigward il-leġiżlazzjoni nazzjonali li tikkonċerna l-holdings.

25 Issa, għalkemm il-Qorti tal-Ġustizzja tista', fil-kuntest tal-kooperazzjoni żudizzjarja stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, tipprova lill-qorti nazzjonali, fuq il-bażi tal-atti tal-proċess, l-elementi ta' interpretazzjoni li hija tqis li huma utli fl-evalwazzjoni tal-effetti tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, l-ebda parti mid-deċiżjoni tar-rinviju ma tinkludi indikazzjoni preċiża, anki fil-qosor, tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali Portugiż inkwistjoni fil-kawża prinċipali.

26 Konsegwentement, skont il-Gvern Portugiż, il-lakuni li jirriżultaw fid-deċiżjoni tar-rinviju ma jippermettux lill-Qorti tal-Ġustizzja li tagħti risposta utli.

27 F'dan ir-rigward, fir-rigward tal-informazzjoni li għandha tingħata lill-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' deċiżjoni tar-rinviju, din l-informazzjoni sservi sabiex tippermetti lill-Qorti tal-Ġustizzja tagħti risposti utli lill-qorti tar-rinviju. Għal dawn il-finijiet, huwa neċessarju li l-qorti nazzjonali tiddefinixxi l-kuntest fattwali u leġiżlattiv tad-domandi magħmula minnha jew li, għall-inqas, tispjega s-sitwazzjonijiet fattwali li fuqhom dawn id-domandi huma bbażati (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-31 ta' Marzu 2011, Schröder, C-450/09, para. p. l-2497, punt 18, u tas-16 ta' Frar 2012, Varzim Sol, C-25/11, punt 30).

28 F'dan il-każ, id-deċiżjoni tar-rinviju tesponi li, fir-rigward tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input fuq il-valur miżjud imqallsa mir-rikorrenti fil-kawża prinċipali, l-amministrazzjoni fiskali timponi l-metodu tal-proporzjon previst fl-Artikolu 23(1) tal-CIVA, filwaqt li r-rikorrenti ssostni li hija tista' tuża l-metodu previst fl-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva.

29 Dawn l-elementi huma suffiċjenti fir-rigward tal-urisprudenza mfakkra fil-punt 27 ta' din is-sentenza. Isegwi li t-talba għal deċiżjoni preliminari hija ammissibbli.

Fuq il-mertu

30 Permezz ta' dawn id-domandi preliminari, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 17(2) u (5) tas-Sitt Direttiva għandux jiġi interpretat fis-sens li kumpannija holding b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali li, sussidjarjament għall-attività prinċipali tagħha li jgħom il-kapital azzjonarju kollu jew parti minnu tal-kumpanniji sussidjarji, tikseb beni u servizzi li hija tiffattura sussegwentement lil dawn il-kumpanniji hijiex awtorizzata li tnaqqas l-ammont tat-taxxa tal-input fuq il-valur miżjud imqallsa billi tapplika l-metodu previst fl-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva jew tistax ukoll tiġi mteggħa mill-amministrazzjoni fiskali nazzjonali li tuża wieċed mill-metodi previsti fl-Artikolu 17(5) tal-istess direttiva.

31 F'dan ir-rigward, għandu fl-ewwel lok jittfakkar li jirriżulta minn l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja li ma għandhiex il-kwalità ta' persuna taxxabbli għall-VAT fis-sens tal-Artikolu 4 tas-Sitt Direttiva u ma għandhiex dritt għal tnaqqis skont l-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva, holding li l-uniku għan tagħha huwa li tiegħu holdings f'impriji oħra mingħajr ma hija tinvolvi ruha direttament jew indirettament fil-kejsjoni ta' dawn l-impriji, bla għara għad-drittijiet li din il-holding iġgħom fil-kwalità tagħha b'għala azzjonista jew soġġa (ara s-sentenzi tal-20 ta' l-unju 1991, Polysar Investments Netherlands, C-60/90, għara p. l-3111, punt 17; tal-14 ta' Novembru 2000, Floridienne u Berginvest, C-142/99, għara p. l-9567, punt 17, kif ukoll tas-27 ta' Settembru 2001, Cibo Participations, C-16/00, għara p. l-6663, punt 18).

32 Is-sempliġi kisba u s-sempliġi għamma ta' ishma ma għandhomx jiġu kkunsidrati b'għala attivitajiet ekonomiġi fis-sens tas-Sitt Direttiva, li jagħtu lill-awtur tagħhom il-karatteristika ta' persuna taxxabbli. Fil-fatt, is-sempliġi teġid ta' holdings finanzjarji fi impriji oħra ma jikkostitwixxi operat ta' beni intiġ sabiex jipproduġi d'għal li għandu natura ta' permanenza peress li l-eventwali dividendi, frott ta' dan il-holding, jirriżulta mis-sempliġi proprjetà tal-beni (ara s-sentenzi tat-22 ta' l-unju 1993, Sofitam, C-333/91, għara p. l-3513, punt 12; tas-6 ta' Frar 1997, Harnas & Helm, C-80/95, għara p. l-745, punt 15, kif ukoll Cibo Participations, iġġitata iktar 'il fuq, punt 19).

33 Dan kollu ma japplikax meta l-holding tinkludi involviment dirett jew indirett fil-kejsjoni tal-kumpanniji li fihom ikun sar it-teġid ta' holdings, bla għara għad-drittijiet li jgħom il-proprjetarju tal-holdings fil-kapaġità tiegħu b'għala azzjonist jew b'għala soġġu (sentenzi iġġitata iktar 'il fuq Polysar Investments Netherlands, punt 14; Floridienne u Berginvest, punt 18; Cibo Participations, punt 20, kif ukoll tad-29 ta' Ottubru 2009, SKF, C-29/08, għara p. l-10413, punt 30).

34 L-involviment ta' holding fil-kejsjoni tal-kumpanniji li fihom hija għadet holdings jikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva sa fejn dan jimplika l-implementazzjoni ta' tranżazzjonijiet suġġetti għall-VAT skont l-Artikolu 2 ta' din id-direttiva, b'għall-provvista ta' servizzi amministrattivi, finanzjarji, kummerġjali u tekniġi mill-holding lis-sussidjarja tagħha (sentenza Cibo Participations, iġġitata iktar 'il fuq, punt 22).

35 Għandu jittfakkar ukoll, fit-tieni lok, li d-dritt għal tnaqqis previst fl-Artikoli 17 et seq tas-Sitt Direttiva jagħmel parti integrali mill-mekkaniżmu tal-VAT u, b'għala prinċipju, ma jistax jiġi limitat. Dan id-dritt għandu jiġi eżerġitat immedjatament għat-taxxi tal-input kollha imposti fuq it-tranżazzjonijiet tal-input diġà mwettqa (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-6 ta' Lulju 1995, BP Supergaz, C-62/93, għara p. l-1883, punt 18; tal-21 ta' Marzu 2000, Gabalfrisa et, C-110/98 sa C-147/98, għanra p. l-1577, punt 43; tat-13 ta' Marzu 2008, Securenta, C-437/06, għara p. l-1597, punt 24, u tal-4 ta' l-unju 2009, SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, C-102/08, għara p. l-4629, punt 70). Kull limitazzjoni għal dritt għal tnaqqis għandu effett fuq il-livell tat-tariffa fiskali u għandu japplika b'mod simili fl-Istati Membri kollha. Konsegwentement, derogi ma humiex permessi għal fil-kaġijiet espressament previsti mis-Sitt Direttiva (sentenzi tal-11 ta' Lulju 1991, Lennartz, C-97/90, għara p. l-3795, punt 27, u BP Supergaz, iġġitata iktar 'il fuq, punt 18).

36 Sabiex il-VAT tkun tista' titnaqqas, it-tranżazzjonijiet tal-input diġà mwettqa għandhom

jippre?entaw rabta diretta u immedjata ma' tran?azzjonijiet tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis. G?alhekk id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT dovuta fuq il-kisba ta' beni jew ta' servizzi tal-input jippresupponi li l-ispejje? imwettqa g?all-akkwist tag?hom jag?mlu parti mill-elementi li jikkostitwixxu l-prezz tat-tran?azzjonijiet tal-output intaxxati li jag?tu dritt g?al tnaqqis (ara s-sentenzi *Cibo Participations*, i??itata iktar 'il fuq, punt 31; tas-26 ta' Mejju 2005, *Kretztechnik*, C-465/03, ?abra p. I-4357, punt 35; tat-8 ta' Frar 2007, *Investrand*, C-435/05, ?abra p. I-1315, punt 23; *Securenta*, i??itata iktar 'il fuq, punt 27, u *SKF*, i??itata iktar 'il fuq, punt 57).

37 Dritt g?al tnaqqis huwa madankollu wkoll a??ettat favur il-persuna taxxabbli, anki fin-nuqqas ta' rabta diretta u immedjata bejn tran?azzjoni partikolari tal-input u tran?azzjoni wa?da jew iktar tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis, meta l-ispejje? tas-servizzi inkwistjoni jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali ta' din tal-a??ar u jkun, b?ala tali, elementi li jikkostitwixxu l-prezz tal-beni jew tas-servizzi li din il-persuna tipprovdi. Dawn l-ispejje?, g?andhom, fil-fatt, rabta diretta u immedjata mal-attivit  ekonomika kollha tal-persuna taxxabbli (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq *Kretztechnik*, punt 36, *Investrand*, punt 24, u *SKF*, punt 58).

38 Fir-rigward tas-sistema applikabbli g?ad-dritt g?al tnaqqis, sabiex jing?ata d-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva, il-beni jew is-servizzi miksuba g?andhom jippre?entaw rabta diretta u immedjata mat-tran?azzjonijiet tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis. F'dan ir-rigward, l-g?an finali segwit mill-persuna taxxabbli ma huwiex rilevanti (ara s-sentenzi tat-8 ta' ?unju 2000, *Midland Bank*, C-98/98, ?abra p. I-4177, punt 20; tat-22 ta' Frar 2001, *Abbey National*, C-408/98, ?abra p. I-1361, punt 25, u *Cibo Participations*, i??itata iktar 'il fuq, punt 28).

39 Minbarra dan, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva jistabbilixxi s-sistema applikabbli g?ad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, meta din hija relatata ma' tran?azzjonijiet tal-input u?ati mill-persuna taxxabbli "kemm g?al transazzjonijiet koperti b'paragrafi 2 u 3, fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas, u g?al transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud ma titnaqqas", billi tillimita d-dritt g?al tnaqqis g?all-parti tal-VAT li hija proporzjonali mal-ammont relatat mal-ewwel tran?azzjonijiet. Minn din id-dispo?izzjoni jriri?ulta li, jekk persuna taxxabbli tu?a beni u servizzi sabiex twettaq kemm tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis kif ukoll tran?azzjonijiet li ma jag?tux dritt, hija tista' tnaqqas biss il-parti tal-VAT li hija proporzjonali mal-ammont relatat mal-ewwel tran?azzjonijiet (sentenza *Cibo Participations*, i??itata iktar 'il fuq, punti 28 u 34).

40 Min din il-?urisprudenza jirri?ulta, minn na?a, li s-sistema ta' tnaqqis prevista fl-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva hija inti?a biss g?all-ka?ijiet fejn il-beni u s-servizzi jintu?aw minn persuna taxxabbli sabiex twettaq kemm tran?azzjonijiet ekonomi?i li jag?tu dritt g?al tnaqqis kif ukoll tran?azzjonijiet ekonomi?i li ma jag?tux dritt g?al tnaqqis, ji?ifieri beni u servizzi li l-u?u tag?hom huwa m?allat, u min-na?a l-o?ra, li l-Istati Membri ma jistg?ux ju?aw wie?ed mill-metodi ta' tnaqqis imsemmi fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) g?al dawn il-beni u servizzi.

41 Bil-kontra, il-beni u s-servizzi li jintu?aw mill-persuna taxxabbli unikament biex twettaq tran?azzjonijiet ekonomi?i li jag?tu dritt g?al tnaqqis ma jid?lux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, i?da jaqg?u, f'dak li jikkon?erna s-sistema ta' tnaqqis, ta?t l-Artikolu 17(2) ta' din id-direttiva.

42 Fl-a??ar nett, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li r-regoli li jinsabu fl-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva jirrigwardaw it-taxxa tal-input fuq il-valur mi?jud fuq l-ispejje? li huma marbuta esklu?ivament ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i u li d-determinazzjoni tal-metodi u tal-kriterji ta' allokazzzjoni tal-ammonti tat-taxxa tal-input fuq il-valur mi?jud im?allsa bejn attivitajiet ekonomi?i u attivitajiet mhux ekonomi?i fis-sens tas-Sitt Direttiva taqa' ta?t is-setg?a diskrezzjonali tal-Istati Membri li, fl-e?er?izzju ta' din is-setg?a, g?andhom jie?du inkunsiderazzjoni l-iskop u l-istruttura ?enerali ta' din id-direttiva u, g?al dan il-g?an, jipprevedu metodu ta' kalkolu li jirrifletti

o??ettivament il-parti ta' imputazzjoni reali tal-ispejje? tal-input g?al kull wa?da minn dawn i?-?ew? attivitajiet (sentenza *Securenta*, i??itata iktar 'il fuq, punti 33 u 39).

43 Portugal Telecom issostni li l-amministrazzjoni fiskali nazzjonali tikkunsidra li, fid-dawl tan-natura sussidjarja tag?hom mal-attività prin?ipali, il-provvista ta' servizzi tekni?i ta' amministrazzjoni u ta' ?estjoni huma indiso?jabbli mal-?estjoni tal-ishma. G?alhekk, is-servizzi mikusba mis-SGPS u pprovduti lis-sussidjarji tag?hom huma kkunsidrati b?ala tran?azzjonijiet im?allta g?all-finijiet tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT u din l-amministrazzjoni timponi l-metodu ta' tnaqqis proporzjonali.

44 Fl-ipote?i fejn il-po?izzjoni tal-amministrazzjoni fiskali hija dik deskritta fil-punt pre?edenti, li hija l-qorti tal-rinviju li g?andha tivverifika, g?andu jif fakkar illi s-sistema ta' tnaqqis hija inti?a sabiex ittaffi g?al kollox g?all-imprenditur il-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i kollha tieg?u. Is-sistema komuni tal-VAT tiggarantixxi, g?aldaqstant, in-newtralità perfetta f'dak li g?andu x'jaqsam mat-tariffa fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, indipendentement mill-g?anijiet jew ir-ri?ultati ta' dawn l-attivitajiet, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet ikunu, b?ala prin?ipju, huma stess su??etti g?all-VAT (ara s-sentenzi ??itati iktar 'il fuq, *Midland Bank*, punt 19; *Abbey National*, punt 24; *Cibo Participations*, punt 27; *Kretztechnik*, punt 34, u *Investrand*, punt 22).

45 Fl-ipote?i fejn is-servizzi tal-input miskuba g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala li g?andhom, fil-globalità tag?hom, rabta diretta u immedjata ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis, il-persuna taxxabbli kkon?ernata g?andha d-dritt, skont l-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva, li tnaqqas il-VAT kollha fuq ix-xiri tal-input tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. Dan id-dritt g?al tnaqqis ma jistax ji?i limitat g?ar-ra?uni biss li l-le?i?lazzjoni nazzjonali tikkwalifika, min?abba l-g?an prin?ipali ta' dawn il-kumpanniji jew tal-attività ?enerali tag?hom, it-tran?azzjonijiet intaxxati sussidjarjament g?all-attività prin?ipali tag?hom.

46 Meta dawn is-servizzi jintu?aw sabiex jitwettqu kemm tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis kif ukoll tran?azzjonijiet li ma jag?tux dritt g?al tnaqqis, it-tnaqqis huwa a??ettat biss g?all-parti tal-VAT li hija proporzjonali mal-ammont relatat mal-ewwel tran?azzjonijiet u l-Istati Membri huma awtorizzati sabiex jipprevedu wie?ed mill-metodi ta' stabbiliment tad-dritt g?al tnaqqis elenkati fl-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva.

47 Fl-a??ar nett, meta s-servizzi jintu?aw kemm g?al attivitajiet ekonomi?i u attivitajiet mhux ekonomi?i, l-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva ma japplikax u l-metodi ta' tnaqqis u ta' allokazżjoni huma ddefiniti mill-Istati Membri, skont ma huwa indikat fil-punt 42 ta' din is-sentenza.

48 Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tiddetermina jekk is-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhomx, fil-globalità tag?hom, rabta diretta u immedjata ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis jew jekk dawn is-servizzi jintu?awx mill-persuna taxxabbli sabiex twettaq kemm tran?azzjonijiet ekonomi?i li jag?tu dritt g?al tnaqqis kif ukoll tran?azzjonijiet ekonomi?i li ma jag?tux dritt g?al tnaqqis jew ukoll, jekk dawn is-servizzi jintu?aw mill-persuna taxxabbli, kemm g?al tran?azzjonijiet ekonomi?i u g?al tran?azzjonijiet mhux ekonomi?i.

49 Minn dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha jirri?ulta li d-domandi mag?mula g?andhom ji?u risposti li l-Artikolu 17(2) u (5) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpannija holding b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li, sussidjarjament g?all-attività prin?ipali tag?ha ta' ?estjoni tal-ishma tal-kumpanniji li tag?hom hija ??omm totalment jew parzjalment kapital azzjonarju, tikseb beni u servizzi li hija tiffattura sussegwentement lill-imsemmija kumpanniji hija awtorizzata li tnaqqas l-ammont tat-taxxa tal-input fuq il-valur mi?jud im?allsa bil-kundizzjoni li s-servizzi tal-input miksuba jkollhom rabta diretta u immedjata ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis. Meta l-imsemmija beni u servizzi jintu?aw mill-kumpannija holding sabiex twettaq

kemm tranżazzjonijiet ekonomiċi li jagħtu dritt għal tnaqqis kif ukoll tranżazzjonijiet ekonomiċi li ma jagħtux dritt għal tnaqqis, it-tnaqqis huwa azzjettat biss għall-parti tal-VAT li hija proporzjonali mal-ammont relatat mal-ewwel tranżazzjonijiet u l-amministrazzjoni fiskali nazzjonali hija awtorizzata sabiex tipprovdi wieċed mill-metodi ta' stabbiliment tad-dritt għal tnaqqis elenkati fl-imsemmi Artikolu 17(5). Meta l-imsemmija beni u servizzi jintużaw kemm għal attivitajiet ekonomiċi kif ukoll għal attivitajiet mhux ekonomiċi, l-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva ma japplikax u l-metodi ta' tnaqqis u ta' allokkazzjoni huma ddefiniti mill-Istati Membri li, fl-eżerizzju ta' din is-setgħa, għandhom jieđu inkunsiderazzjoni l-għan u l-istruttura tas-Sitt Direttiva u, fir-rigward ta' dan, jipprovdu metodu ta' kalkolu li jirrifletti ozzettivament il-parti ta' imputazzjoni reali tal-ispejje tal-input għal kull waħda minn dawn iż-żewġ attivitajiet.

Fuq l-ispejje

50 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġi allsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Sitt Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 17(2) u (5) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima, għandu jiġi interpretat fis-sens l-Artikolu 17(2) u (5) tas-Sitt Direttiva għandu jiġi interpretat fis-sens li kumpannija holding b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali li, sussidjarjament għall-attività prinċipali tagħha ta' estjoni tal-ishma tal-kumpanniji li tagħhom hija omm totalment jew parzjalment kapital azzjonarju, tikseb beni u servizzi li hija tiffattura sussegwentement lill-imsemmija kumpanniji hija awtorizzata li tnaqqas l-ammont tat-taxxa tal-input fuq il-valur miżjud imħallsa bil-kundizzjoni li s-servizzi tal-input miksuba jkollhom rabta diretta u immedjata ma' tranżazzjonijiet ekonomiċi tal-output li jagħtu dritt għal tnaqqis. Meta l-imsemmija beni u servizzi jintużaw mill-kumpannija holding sabiex twettaq kemm tranżazzjonijiet ekonomiċi li jagħtu dritt għal tnaqqis kif ukoll tranżazzjonijiet ekonomiċi li ma jagħtux dritt għal tnaqqis, it-tnaqqis huwa azzjettat biss għall-parti tat-taxxa fuq il-valur miżjud li hija proporzjonali mal-ammont relatat mal-ewwel tranżazzjonijiet u l-amministrazzjoni fiskali nazzjonali hija awtorizzata sabiex tipprovdi wieċed mill-metodi ta' stabbiliment tad-dritt għal tnaqqis elenkati fl-imsemmi Artikolu 17(5). Meta l-imsemmija beni u servizzi jintużaw kemm għal attivitajiet ekonomiċi kif ukoll għal attivitajiet mhux ekonomiċi, l-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva 77/388 ma japplikax u l-metodi ta' tnaqqis u ta' allokkazzjoni huma ddefiniti mill-Istati Membri li, fl-eżerizzju ta' din is-setgħa, għandhom jieđu inkunsiderazzjoni l-għan u l-istruttura tas-Sitt Direttiva 77/388 u, fir-rigward ta' dan, jipprovdu metodu ta' kalkolu li jirrifletti ozzettivament il-parti ta' imputazzjoni reali tal-ispejje tal-input għal kull waħda minn dawn iż-żewġ attivitajiet.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Portugi.